7/997 -3-

T.C
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

14.1.2000

SAYI : B 14.0.BHİ 01-16
KONU : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İLGİ : 13.12.1999 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/997-3009/7592 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Bülent AKARCALI' nın, "Küçüklere sigara satışı yasağına uyulmadığı iddiasına" ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/997) esas nolu yazılı soru önergesiyle ilgili cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Ahmet Kenan TANRIKULU
Sanayi ve Ticaret Bakanı

EK : 2 sayfa önerge cevabı

DAĞITIM :

Gereği :

T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi :

Başbakanlığa

Cevaplarda ilgili yazının çıktığı daire, tarih ve numaralarının tam olarak yazılması rica olunur.

353

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN BÜLENT AKARCALI'NIN YAZILI SORULARINA İLİŞKİN CEVABIMIZ

CEVAP:

4207 sayılı Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanunun 3. Maddesinin son fıkrası gereğince 18 yaşından küçüklere tütün ve tütün mamullerinin satışı yasaktır.

1177 sayılı Tütün ve Tütün Tekeli Kanunu, 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisari Kanunu, 4207 sayılı Tütün Mamullerinin zararlarının Önlenmesine Dair Kanunlara dayanılarak çıkarılan 11 ocak 1998 tarih ve 23227 sayılı resmi gazetede yayımlanan Tütün ve Tütün Mamulleri İle Alkol ve Alkollü İçkilerin Perakende Satışı Hakkındaki Yönetmeliğin beşinci maddesi gereğince perakende satıcıların 18 yaşın altındakilere sigara ve alkollü içki satmamaları hüküm altına alınmış olup, aynı Yönetmeliğin altıncı maddesinde yönetmelik hükümlerine aykırı hareket eden perakende satıcıların satış belgesi ve/veya bayilik ruhsatının TEKEL'ce iptal edileceği belirtilmiştir. Gerek ilgili Kanun ve gerekse yönetmelik hükümlerine aykırı davrananlara uygulanacak müeyyideler ilgili devlet Bakanlığına bağlı TEKEL idaresinin görevleri arasındadır.

11 ocak 1998 tarih ve 23227 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik hükümleri uyarınca Türkiye Bakkallar ve Bayiler Federasyonunca, Federasyonlarına bağlı Odalara söz konusu yönetmeliğin fotokopileri gönderilerek Tekel Tabelalarının 6 ay içerisinde geçici 8 nci maddede istenilen esaslara uygun hale getirilmeleri tebliğ edilmiş,yine Odalar aracılığıyla üyelerine "18 yaşından küçüklere sigara ve alkollü içki satışı yasaktır" tabelaları dağıtılmıştır.

18 yaşın altındakilere sigara satışının yapılmaması hususunda gerek TEKEL gerekse ilgili meslek Odalarınca eğitim amaçlı toplantılar yapılmakla birlikte maddi imkansızlıklar nedeniyle bu hususta daha etkin faaliyet gösterilebilmesi için 4207 sayılı Kanun ve 1177 sayılı Tütün ve Tütün Tekeli Kanununda değişiklik yapılarak Türkiye Bakkallar ve Bayiler Federasyonuna fon payı aktarılmalıdır.

Türkiye'de sigara içilmesinin toplumsal bir facia haline gelmesinde özellikle aile ve arkadaş çevresinin çok önemli etkisi vardır. Ailenin dolayısıyla toplumumuzun kültür seviyesi arttıkça ve davranış biçimleri değiştikçe bu sorun kendiliğinden ortadan kalkacaktır. Bu nedenle özellikle anne ve babalar ile, okullarda öğretmen ve diğer kamu görevlilerine çok büyük sorumluluklar düşmektedir. Ailelerin çocuklarını alışverişe göndererek sigara ve içki aldırmaları alışkanlığının değişmesi gerekmektedir. Buna yönelik olarak toplumumuzun sigaraya ilişkin kültür yapısının değişmesinin sağlanması amacıyla özellikle okul çağında Milli Eğitim Bakanlığınca konuya ilişkin ders, kurs, seminer v.b. eğitimler verilmeli, ayrıca televizyon ve diğer medya organlarında sigaranın zararlarına dair programların sayısı artırılarak bunların zorunlu olarak en çok izlenen saatlerde yayımlanması sağlanmalıdır.

4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 18. Maddesi zararlı ve tehlikeli mal ve hizmetlere ilişkin düzenleme getirmektedir. Anılan madde gereğince sigara paketlerinde okunur bir şekilde "Sigara Sağlığa Zararlıdır" ibaresi yer almaktadır.

Ayrıca, yine yukarıda zikredilen 4077 sayılı Kanun'un 20. Maddesinin birinci ve ikinci fıkraları uyarınca , Bakanlığımızın "Tüketicinin Eğitilmesi " faaliyetleri arasına içki sigara ve emsali tütün mamullerinin zararlarının anlatılması, bu konuda kamuoyunun bilinçlenmesine katkıda bulunulması da eklenmiş bulunmaktadır.

Yine anılan 4077 Sayılı Kanunun 16. Ve 17. Maddeleri uyarınca ticari ilan ve reklamlara ilişkin düzenlemeler Rekabet Kurulu değerlendirme kıstasları faaliyet alanı içerisine "Kamu sağlığını bozucu,hastaları, yaşlıları, çocukları ve özürlüleri istismar edici reklam ve ilanlar yapılamaz." hükmü gereği içki, sigara ve emsali tütün mamulleri reklamları da dahil edilerek inceleme konusu yapılacaktır.

18 yaşın altındakilere içki ve sigara satışı yapıldığına ilişkin olarak son zamanlarda şikayetlerin artması nedeniyle tüm bakkal ve bayilerin bu konuda ilgili Kanun ve Yönetmelik hükümleri doğrultusunda hareket etmeleri için Bakanlığımızca Türkiye Bakkallar ve Bayiler Federasyonuna gerekli tebligat yapılmıştır.